

Prima instanță: Judecătoria Anenii Noi, sediul Central (A. Cașcaval)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Pahopol, R. Pulbere, A. Malîi)

Î N C H E I E R E

10 noiembrie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător
judecători

Aliona Miron
Aliona Donos
Ion Malanciuc

examinând admisibilitatea recursului declarat de avocatul Doroftei Roman, în interesele lui Carauș Victor,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Carauș Victor împotriva lui Dobrov Alexandru cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 24 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a ț ă :

La 06 octombrie 2021, Carauș Victor a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Dobrov Alexandru cu privire la încasarea datoriei în mărime de 1240 de euro și compensarea cheltuielilor de judecată în mărime de 6000 de lei cu titlu de asistență juridică și taxa de stat în sumă de 782 de lei.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 31 martie 2021, în baza recipisei scrise, a acordat un împrumut lui Dobrov Alexandru, în mărime de 740 Euro, ulterior, la 06 iunie 2021, a fost întocmită recipisa prin care a mai acordat un împrumut lui Dobrov Alexandru în mărime de 500 Euro, iar în total i-a împrumutat suma de 1240 Euro.

La data scadentă 20 iunie 2021 pârâtul nu a restituit suma împrumutată. Până la adresarea în instanța de judecată, s-a adresat cu cerere prealabilă către pârât, însă nu a primit careva răspuns.

Prin hotărârea din 12 mai 2022 a Judecătoria Anenii Noi, sediul Central, a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată depusă de Carauș Victor.

S-a încasat de la Dobrov Alexandru în beneficiul lui Carauș Victor, datoria în sumă de 1240 Euro sau echivalentul în valută națională conform cursului BNM la momentul executării hotărârii și cheltuielile pentru taxă de stat și pentru citarea publică în sumă totală de 882 de lei.

În rest, acțiunea cu privire la compensarea cheltuielilor de asistență juridică a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 24 ianuarie 2023, a fost respins apelul declarat de Carauș Victor, reprezentat de avocatul Doroftei Roman, cu menținerea hotărârii din 12 mai 2022 a Judecătoria Anenii Noi, sediul Central.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că, instanța de fond a determinat corect raportul juridic dedus judecății, circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei au fost stabilite și elucidate pe deplin, probelor prezentate li s-a dat apreciere completă, obiectivă și sub toate aspectele, iar hotărârea este legală și întemeiată, adoptată cu respectarea drepturilor și intereselor legale a participanților la proces.

A subliniat că, apelantul a contestat hotărârea primei instanțe, doar în partea respingerii cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 6000 de lei, și respectiv, se va expune asupra legalității hotărârii doar în partea contestată.

La acest capitol, instanța de apel a notat că, apelantul utilizând calea de atac nu a prezentat probe de natură să răstoarne concluziile expuse în hotărârea contestată cu privire la cheltuielile de judecată pentru asistență juridică suportate în prezenta cauză civilă în mărime de 6000 de lei, aceasta deoarece cheltuielile solicitate nu au fost confirmate prin probe pertinente și admisibile, și anume, bonul de plată, factură fiscală, bon fiscal, transfer bancar, act de predare-primire a lucrărilor efectuate. Or, acestea urmează a fi reale, necesare și rezonabile, reieșind din volumul asistenței juridice acordate, care atestă că într-adevăr au fost suportate astfel de cheltuieli de asistență juridică.

Instanța ierarhic inferioară a conchis că, în susținerea cerinței, nu a fost prezentat niciun raport privind activitatea avocatului prin care este descifrată lista detaliată a acțiunilor efectuate de avocat și timpul aferent acestora în cadrul examinării cauzei.

La 23 martie 2023, Carauș Victor, reprezentat de avocatul Doroftei Roman, a depus recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea parțială a hotărârilor instanțelor ierarhic inferioare, cu pronunțarea unei decizii noi privind admiterea integrală a cheltuielilor de judecată.

În motivarea recursului și-a exprimat dezacordul cu decizia instanței de apel, invocând că la adoptarea deciziei a interpretat în mod eronat legea, fondul cauzei fiind cercetat superficial, or, circumstanțele care au importanță pentru soluționarea corectă a cauzei nu au fost elucidate.

De asemenea, a punctat că, Căraș Victor a semnat cererea de chemare în judecată depusă la 12 octombrie 2021, anexând mandatul avocațial seria MA nr. 1684152 din 05 octombrie 2021, prin care dânsul urma a fi reprezentat de avocatul Doroftei Roman. La materialele cauzei, a fost anexat bonul fiscal care justifică achitarea cheltuielilor de asistență juridică. Astfel, instanța de apel nu a elucidat pe deplin aceste circumstanțe, care au importanță pentru încasarea cheltuielilor de asistență juridică, ignorând și neglijând prevederile legale aplicabile la caz.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 24 ianuarie 2023.

La 16 martie 2023, copia deciziei din 24 ianuarie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată prin intermediul poștei electronice în adresa participanților la proces (f.d. 89, 89 verso).

Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că, recursul declarat de Carauș Victor, reprezentat de avocatul Doroftei Roman, la 23 martie 2023, se consideră depus în termenul stabilit de lege.

Curtea Supremă de Justiție, la 15 mai 2023, a expediat în adresa intimatului copia recursului declarat de Carauș Victor, reprezentat de avocatul Doroftei Roman, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire și avizul de recepție, anexate la materialele dosarului (f.d. 99). Însă, până în prezent intimatul nu și-a valorificat acest drept.

Conform art. XI alin. (1) și (3) din Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția art.IV, V pct.1–9 și 11–16 și art. VII, care vor intra în vigoare la 01 septembrie 2023.

Recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi. Respectiv, recursul declarat de Carauș Victor, reprezentat de avocatul Doroftei Roman a fost depus până la data intrării în vigoare a Legii pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, și va fi examinat în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Examinând temeiurile recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține că, examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului.

La caz, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei contestate or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de

fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Carauș Victor, reprezentat de avocatul Doroftei Roman, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului și drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270 și 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Carauș Victor, reprezentat de avocatul Doroftei Roman.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Aliona Miron

judecători

Aliona Donos

Ion Malanciuc